

Karina Sainz Borgo

La Caracas va fi mereu noapte

Traducere din limba spaniolă și note
de Alina Cantacuzino

POLIROM
2022

Am mâncat pui la grătar cu *hallaquitas* de porumb. Aveam furculițe de plastic și șervețele de hârtie aspră, un prânz rapid înainte de a porni înapoi spre Caracas. Era cald și cicadele cârâiau ca nebunele, invocând ploaia cu zgomotul picioarelor pe care le frecau de zor unele de altele. Mirosea a butan, a benzină, a ulei de motor și a friptură de porc.

— N-ai de gând să lași odată oul ăla din mână nici măcar cât mănânci? a izbucnit mama. Nu pățește nimic dacă îl pui o clipă deoparte și mănânci și tu ca oamenii, cu tacâmuri și șervet, te rog, fă-mi pe plac.

— Dacă îi dau drumul, poate să se rostogolească și să cadă. Și are să moară puișorul dinăuntru.

— Ca puiul să iasă, are nevoie de căldura cloștii. Oricât l-ai obloji tu în palme, nu va crește.

— Ba da, o să crească. O să am un puișor gălbior. O să vezi.

Am lăsat bucata de carne de pui în farfurie și am ciugulit fără prea mare tragere de inimă o jumătate de *hallaquita*. Am strâns farfuriile de plastic și le-am aruncat la un tomberon plin cu resturi de carne de porc, cârnați, ba chiar și o banană coaptă pe care și le disputau niște câini maidanezi înfometăți. Am trecut pe lângă un șir de tarabe unde se vindeau plușuri pline de praf și de grăsime, bilete de loterie și casete cu muzică populară. M-am oprit în fața unei tarabe pline cu dulciuri

specifice zonei. Muște și viespi roiau peste acadele, prăjituri cu cocos, calupuri de marmeladă de guava cu dulceață de lapte și melci pudrați cu zahăr.

— Dacă mănânci din dulciurile alea o să-ți rupi măselele. Și, în plus, cine știe cu ce apă sau în ce condiții le fac, a zis mama în timp ce eu salivam de poftă în fața unei acadele învelite în plastic.

— Dar n-am zis că o mănânc. Mă uitam doar.

— Hai să facem un târg: dacă lași odată oul ăla undeva, îți cumpăr ce bomboană vrei. Cea care îți place cel mai mult.

— Nu-l las.

— Nici măcar pentru melcișor? Sau pentru o prăjitură cu cocos? Mmm, nu rezști tu...

— Aleg să păstrez puiul, mamă.

— Când ți s-o sparge oul ăla pe drum, să vezi atunci belea. O să rămâi și fără ou, și fără desert.

— Nu vreau nici desert, nici nimic altceva. Vreau puiul și gata.

Mama a întins o bancnotă de douăzeci de bolivari, bancnotele alea uzate și lungi de culoare verde. Atunci valorau exact cât scria pe ele: douăzeci de bolivari. Nu douăzeci de milioane, nici douăzeci de bolivari noi – ăia cărora li se adăugaseră zerouri, pentru ca apoi să li se taie ca să mai mascheze că valorau atât de puțin. Dintre banii care circulasera înainte de Fiii Revoluției, era *bancnota* care îmi plăcea cel mai mult. Douăzeci de bolivari de pe vremuri îți ajungeau pentru vreo trei-patru mic dejunuri. Pentru câteva kilograme de orice. Erau o avere.

— Dați-mi, vă rog, o prăjitură cu cocos, i-a zis mama unei femei fără dinți care prăjea *arepas* într-o tigaie subțire în timp ce trăgea dintr-o țigară pe care o ținea între buze.

Femeia a luat banii. Și-a șters fruntea cu mâna dreaptă, a pus banii deoparte și a terminat de modelat *arepa*. Apoi i-a întins mamei prăjitura cu cocos, într-o pungă de hârtie maron. I-a dat mamei și restul și s-a mai scărpinat o dată în cap. A scos țigara udă de salivă din gură, împrăștiind un nor de fum, după care și-a pus-o la loc între buze. Mama s-a întors spre mine, dând ochii peste cap, și și-a încercat iar norocul.

— Dacă lași oul ăla undeva înainte să urcăm în autobuz, ai voie să mănânci din prăjitură pe drum.

— Nu-l las.

— Adelaida, îți ofer o bucată de prăjitură în schimbul oului. Adori prăjitura asta!!!

— Ai vrea tu...

A pus prăjitura în geantă, m-a luat de mână și ne-am îndreptat spre stația autobuzului de Caracas. După ce am așteptat să ne vină rândul și să urcăm, a luat iar prăjitura și a început să scoată niște sunete menite să-mi facă poftă.

— Imm, ce bine arată. Ce miros!

Eu m-am ținut tare. N-am gustat din prăjitură și nici n-am lăsat din mână oul pe care-l găsisem pe jos, lângă cuibarul din curtea pensiunii Falcón. Voiam cu orice preț să văd puiul ăla ieșind din găoace.

Am tăcut tot drumul. Mama, istovită, moțăia cu geanta în brațe. Eu, regină tiranică și atotstăpânitoare

a locului de la fereastră, parcurgeam cu privirea micile standuri ale vânzătorilor ambulanți de pe marginea șoselei: crengi cu banane pentru gătit, mandarine și *casabe*, acele turte din manioc, însirobate cu melasă din trestie-de-zahăr; mai vedeam flori și troițe improvizate de aducere-aminte a celor care pieriseră cine mai știe când în vreun accident rutier. În țara asta moartea te amenința din toate părțile.

Conturul oricărui loc se desenează și se sterge de-a lungul șoselelor, al drumurilor care leagă periferia de centru. Noi veneam dinspre mare spre munte și dinspre munte spre mare, tot timpul. Străbăteam kilometrii care îi despart pe unii oameni de alții. Străbăteam văi pline de trestie-de-zahăr, de arbori de tabebuia roz și ocru.

Eu încă mai țineam în palme oul mic și plâpând. Îl țineam între palme cu speranța că, primind pe toată durata călătoriei din căldura corpului meu, din el avea să iasă o ființă vie.

Mama s-a trezit când autobuzul parca la peronul autogării metropolitane. Parcă o îmbătrânise călătoria asta. S-a ridicat de pe scaun cu mișcări mecanice. M-a întrebat dacă nu mi-e sete. Dacă n-am nevoie să merg la baie. Eu i-am răspuns la toate cu „nu”. Atunci și-a luat geanta, a mai verificat o dată să aibă toate obiectele în ea și m-a sărutat.

Am coborât târșăind picioarele și trăgând de mânerul unui bagaj discret: puținele haine care încăpeau în valiza noastră. Am urcat într-un taxi, un Dodge hârbuit, cu farurile sparte și portierele înfundate. Pe atunci nu li se zicea „taxiuri”, ci „libere”. Șoferul ne-a lăsat în fața

intrării în bloc. Mama a scos din portbagaj de una singură tot bagajul: valijoara și sacoșele pline cu prune. A plătit cursa cu o bancnotă mototolită.

Am așteptat liftul. Am urcat în liniște prin gâttejul ruginit al vechiului nostru bloc. Odată intrate în casă, mama le-a telefonat mătușilor ca să le spună că ajunseserăm cu bine. Eu, obsedată cum eram de oul acela, uitasem să-mi leg șireturile pantofilor. Pentru o clipă, singura de altfel când i-am dat drumul, l-am așezat pe masa din bucătărie și m-am aplecat să-mi leg șireturile. Și, tocmai când să termin de făcut funda cu nod, oul, pleosc, a căzut și s-a spart chiar lângă piciorul meu stâng. Mii de cioburi de coajă bej.

Albușul s-a împrăștiat peste pardoseala de granit. În gălbenuș, am zărit un punctuleț roșu..., puțină viață pe care o insuflasem cu mâinile mele, incapabile să aprindă vreun suflu. Mama a venit și ea în bucătărie și a văzut dezastrul. Cel al oului și cel de pe fața mea. A scos din geantă prăjitura cu cocos învelită în hârtia maro. S-a uitat la ea cu silă și a aruncat-o la coșul de gunoi.

— Mă duc să aprind boilerul de la baie. Când se încălzește apa, te duci și te speli. Mă ocup eu de asta de pe jos.

A curățat ea dezastrul. Eu m-am băgat sub duș. M-am frecat cu o așchie de săpun verde care mirosea a iasomie în timp ce apa ștergea de pe trupul meu urmele călătoriei cu autobuzul. Așteptarea inutilă de la capătul acelei călătorii de întoarcere acasă.

— Pe viu te cos, pe viu am să te cos.

La contactul cu pielea, acul pișca și ustura. Îmi dădeau lacrimile de durere.

— Pe viu te cos, pe viu am să te cos.

— Maria, mă doare. Au, ce mă doare! Încetează, te rog. Încetează!

— Șșt... Trebuia să te gândești mai-nainte la asta. Acum taci și lasă-mă să-mi văd de treabă. Pe viu te cos, pe viu am să te cos.

Înainte să devină infirmieră, Maria, vecina de la etajul șase, visase să ajungă croitoreasă. Mama ei își câștiga traiul din croit și din reparat hainele care i se aduceau ca să le dea un aer nou. Scotea adevărate minuni din mai nimic, mi-a zis ea în timp ce băga ață chirurgicală în urechea unui ac steril.

— Știi, și eu am vrut să fiu croitoreasă, ca mama. Ea cosea, cu aceeași îndemânare, tivul unui pantalon sau o frumusețe de rochie de mireasă. Că, închipuie-ți, pe vremea aia în oraș nu erau atâtea magazine ca acum...

— Maria, te rog... Mă doare!

— Îți mai amintești de străduțele alea înguste din La Pastora? Acolo, sus... Îți amintești sau nu?

— Da, îmi amintesc, cum să nu... Maria... mă doare!

— Ei bine, acolo avea și mama un magazin. A reușit să-și facă o clientelă fidelă, mai ales de mirese care veneau să-și probeze rochiile cu o zi înaintea nunții.